

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Бакалавр
(освітній ступінь)

Кафедра політичних наук і права

“Затверджую”

Голова НМР ради факультету
урбаністики та просторового
планування

 / А. М. Мамедов /
28 серпня 2024

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
(НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)
ОК 25 “ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”**

код	назва спеціальності, освітньої програми
281	281 “Публічне управління та адміністрування”
	“Державне управління у сфері містобудівної діяльності”

Мова викладання: українська

Розробник:

Халабуденко О.А, канд. юрид. наук, доцент

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права
Протокол № 2 від “28” серпня 2024

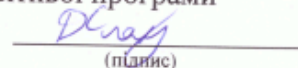
Завідувач кафедри

(підпис)

Перегуда С. В.

Схвалено гарантом освітньої програми

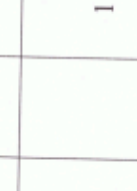
Гарант ОП

(підпис)

Хлапонін Д. Ю.

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
281 “Публічне управління та адміністрування”
Протокол № 1 від “28” серпня 2024

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2024-2028

шфрп	Бакалавр ОПП	Форма навчання: денна						Відмітка про погодження				
		Обсяг годин		Кількість індивідуальних робіт								
		Кредитів на сем.	Загальний обсяг	аудиторних		у тому числі						
				Л	Лр	Пз	КР		РГ	СР		
281	“Публічне управління та адміністрування” (“Державне управління у сфері містобудівної діяльності”)	5,5	165	54	24	30	1	111	І	Семестр	4	

шфрп	Бакалавр ОПП	Форма навчання: заочна						Відмітка про погодження				
		Обсяг годин		Кількість індивідуальних робіт								
		Кредитів на сем.	Загальний обсяг	аудиторних		у тому числі						
				Л	Лр	Пз	КР		РГ	СР		
281	“Публічне управління та адміністрування” (“Державне управління у сфері містобудівної діяльності”)	5,5	165	30	8	22	1	90	І	Семестр	4	

Анотація

Освітня компонента “**Правове регулювання містобудівної діяльності**” є однією з обов’язкових компонент освітньо-професійної програми “Державне управління у сфері містобудівної діяльності” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань 28 “Публічне управління та адміністрування” з підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем.

Відповідна навчальна дисципліна має засадничий характер для професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за вказаною спеціальністю та освітньою програмою. Освітня компонента “ **Правове регулювання містобудівної діяльності** ” поєднує в собі окремі положення теорії та практики правового регулювання відносин у сфері містобудування, міського права, що розглядається скрізь призму права на місто, а також окремих аспектів будівельного права.

Опанування здобувачами вищої освіти матеріалу цієї дисципліни є важливою умовою формування у них інтегральної компетентності щодо здатності розв’язання складних завдань та практичних проблем у сфері публічного управління та адміністрування, що виникають в процесі містобудування та будівництва, і передбачає застосування теоретичних знань та практичних навичок застосування принципів і норм відповідної сфери правової дійсності.

Робочу програму освітньої компоненти “**Правове регулювання містобудівної діяльності** ” складено на основі відповідного стандарту вищої освіти, освітньої програми “Державне управління у сфері містобудівної діяльності” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, нормативних документів КНУБА, сучасних науково-навчальних джерел з теорії державного управління та права.

Згідно з навчальним планом, основними методами навчання є лекції, практичні та семінарські заняття, виконання контрольної роботи у формі індивідуального завдання дослідницького характеру, яке має продемонструвати ступінь практичного опрацювання вивченого теоретичного матеріалу. Підсумковою формою контролю знань з дисципліни є іспит.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз’яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА <https://org2.knuba.edu.ua/>. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Мета та завдання вивчення освітньої компоненти

Мета освітньої компоненти “Правове регулювання містобудівної діяльності” – формування у здобувачів вищої освіти фахової компетентності, що полягають у комбінації знань, вмінь та навичок з теоретичних та практичних аспектів правового регулювання сучасного міського простору.

Завдання освітньої компоненти:

- надати системні теоретичні знання щодо нормативно-правових основ управління у сфері містобудування та будівництва;
- забезпечити набуття вмінь щодо аналізу інформації, що відносяться до аспектів містобудування та будівництва;
- сформувати аналітичні вміння та навички стосовно оцінки застосування норм права при реалізації фахових компетенцій у сфері містобудування та будівництва;
- розвинути аналітичне, критичне мислення, задля компетентної оцінки управлінських рішень на різних рівнях управління, зокрема рішень та процесів, що стосуються впровадження європейських стандартів у різні сфери державного управління та суспільного життя України.

Результати навчання з дисципліни “Правове регулювання містобудівної діяльності” полягають у тому, що здобувач вищої освіти мусить:

знати:

- стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування у сфері містобудування та будівництва;
- структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування у сфері містобудування та будівництва;
- основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері містобудування та будівництва.

уміти:

- застосовувати на практиці теоретичні знання щодо методів і технологій управління у сфері містобудування та будівництва.
- здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації, здійснюючі фахові компетенції у сфері містобудування та будівництва;
- налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування, здійснюючі фахові компетенції у сфері містобудування та будівництва.

Пререквізити, обов’язкові для вивчення дисципліни: ОК11 “Теорія державного управління”, ОК12 “Правові засади публічного управління та адміністрування”.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4949>

Компетенції здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
<i>Інтегральна компетентність</i>	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
<i>Загальні компетентності</i>	
ЗК02.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК08	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК09.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК11.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК13.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
<i>Фахові компетентності</i>	
ФК01	Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів
ФК02	Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів

ФК06	Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій
ФК08	Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати
<i>Додаткові фахові компетентності</i>	
ДФК01.	Здатність кваліфіковано розбиратись у системі, функціях, повноваженнях, межах відповідальності державних органів у сфері будівництва та архітектури, цілях і завданнях інших юридичних осіб публічного права, задіяних в цій галузі .
ДФК02.	Здатність до самостійного аналізу та обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення діючих організаційних, правових, інституційних та інших механізмів державного управління в галузі містобудування, архітектури, просторового планування і забудови територій.
ДФК03.	Здатність брати участь у підготовці проектів актів управління органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування, в тому числі нормативно-правових, використовуючи прогресивні методики нормотворчої діяльності, аналітичної діяльності в публічному управлінні та містобудівного аналізу.
ДФК04.	Здатність фахово оцінювати рішення (дії або бездіяльність) різних суб'єктів публічного управління з питань містобудування, архітектури та будівництва, зокрема стосовно їхньої правомірності та обґрунтованості, відповідності чинному законодавству.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	<i>Програмні результати</i>

ПРН04	Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування
ПРН05	Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
ПРН06	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
ПРН07	Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
ПРН11.	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.
ПРН12.	Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
ПРН13	Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку
<i>Додаткові програмні результати навчання</i>	
ДПРН02.	Самостійно аналізувати та обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення діючих організаційних, правових, інституційних та інших механізмів державного управління в галузі містобудування, архітектури, просторового планування і забудови територій.

ДПРН03.	Приймати участь у підготовці проектів актів управління органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування, в тому числі нормативно-правових, використовуючи прогресивні методики нормотворчої діяльності, аналітичної діяльності в публічному управлінні та містобудівного аналізу.
ДПРН04.	Уміти давати фахову оцінку рішенням (діям або бездіяльності) різних суб'єктів публічного управління з питань містобудування, архітектури та будівництва, зокрема стосовно їхньої правомірності та обґрунтованості, відповідності чинному законодавству.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст курсу

Змістовий модуль 1

ІНСТИТУЦІЙНА СИСТЕМА МІСТА

Лекція 1. Інституційна основа становлення, функціонування та розвитку міського середовища та загальна характеристика форм реалізації права на місто (2 год.)

1. Сучасні концепції міста та права на місто.
2. Соціальні інститути міста.
3. Процес інституціоналізації міського середовища.
4. Правовий вимір процесу створення, організації та функціонування міського середовища.
5. Правові аспекти реалізація права на участь та право на привласнення.
6. Право на місто у фокусі прав людини.
7. Забезпечення права на доступне житло.
8. Забезпечення права на міську інфраструктуру.
9. Забезпечення права на екологічне міське середовище.
10. Гендерні аспекти реалізації права на місто

Практичне заняття 1. Інституціонально-правові засади міста та характеристика форм реалізації права на місто. (2 год.)

Лекція 2. Правові інститути та інституції, що забезпечують реалізацію права на місто (2 год.)

1. Концепції містобудівного та будівельного права у матриці галузевого поділу права в Україні.
2. Концепції містобудівного будівельного права в матриці поділу права на приватне та публічне.
3. Міське право в контексті конвергенції приватного та публічного права.
4. Міжнародні акти забезпечення права на місто
5. Конституційні положення реалізації права на місто.
6. Публічно-правові нормативні акти, що забезпечують реалізацію права на місто
7. Приватно-правові нормативні акти, що забезпечують реалізацію права на місто.
8. Правові та технічні норми в урбаністиці.
9. Міжнародні інституції, що забезпечують розробку та впровадження програм розвитку міст.
10. Державні та публічні інституції України, що забезпечують організацію та функціонування міського середовища.
11. Інституції та правові положення, що забезпечують реєстрацію, гарантію та захист прав осіб на місто в Україні.

Практичне заняття 2. Містобудівне та будівельне право у фокусі концепції права на місто (міського права). (2 год.)

Практичне заняття 3. Інституційне забезпечення реалізації права на місто (2 год.)

ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА МІСТО

Лекція 3. Принципи та цілі регулювання містобудівної та будівельної діяльності (2 год.)

1. Урбанізм (містобудування).
2. Ефективність містобудівної та будівельної діяльності.
3. Нормативна визначеність містобудівної та будівельної діяльності.
4. Цілі містобудівної діяльності.
5. Правові аспекти територіального планування та урбаністики.
6. Правові аспекти будівельного проектування.
7. Правові аспекти надання дозволів на виконання робіт з проектування будівництва.
8. Правові аспекти виконання будівельних робіт.
9. Правові аспекти експлуатації споруд.
10. Правові аспекти подальшого використання споруд.
11. Правові аспекти нагляду за якістю будівельних матеріалів та виробів.
12. Правові аспекти здійснення державного контролю у сфері містобудування та будівництва.

Практичне заняття 4. Принципи та цілі регулювання містобудівної та будівельної діяльності. Загальні аспекти правового регулювання містобудівної діяльності (2 год.)

Лекція 4. Спеціальні аспекти правового регулювання містобудівної діяльності : територіальне планування та акти реалізації права на привласнення (2 год.)

1. Національна схема територіального планування України.
2. Схема територіального планування регіонів України.
3. Схема територіального планування громад.
4. Схема територіального планування міст.

5. Просторова та містобудівна документація.
6. Державна експертиза документації територіального планування і містобудівної документації.
7. Землевпорядна документація.
8. Користування Державним фондом документації із землеустрою. Основні види документації із землеустрою та вимоги щодо їх погодження та затвердження.
9. Дозвільна документація на будівництво. Отримання документів дозвільного характеру у сфері будівництва. Аудит об'єкта та забудовника. Аудит документів на новобудови.
10. Громадський контроль за планувальною діяльністю території як форма реалізації права на участь
11. Правовстановлюючі документи на нерухомість.

Практичне заняття 5. Спеціальні аспекти правового регулювання містобудівної діяльності : територіальне планування та акти реалізації права на привласнення (2 год.)

Лекція 5. Речові права як субстанційне ядро права на привласнення (2 год.)

1. Сучасні концепції речових прав та прав на міський простір.
2. Обмеження абсолютної дії речових прав у міському середовищі
3. Обтяження та питання ієрархії прав на об'єкти привласнення.
4. Конструкції речових прав, що забезпечують право на привласнення: суперфіцій, узурфрукти, сервітути, емфітевзис.
5. Загальна власність та права очікування в контексті реалізації права на привласнення.
6. Актуальні питання сусідських прав.
7. Актуальні питання захисту речових прав у міському просторі.

Практичне заняття 6. Концепція, значення та система речових прав, що забезпечують право на місто. (2 год.)

Лекція 6. Актуальні питання регулятивних та охоронюваних відносин, спрямованих на реалізацію права привласнення (2 год.)

1. Особливості договірних відносин з метою встановлення речових прав на земельну ділянку.
2. Поняття та види договорів про передачу нерухомого майна у власність.
3. Особливості договірних відносин при встановленні прав очікування на об'єкти нерухомості (права очікування та договори на участь у пайовому будівництві).
4. Особливості договору генерального підряду.
5. Моделі співробітництва при організації підрядних робіт у будівництві.
6. Особливості договорів на проектування у будівництві.
7. Питання спадкування прав привласнення та прав очікування.
8. Приватно-правова відповідальність за порушення права на місто.
9. Договірна та деліктна відповідальність у будівництві.
10. Порядок вирішення спорів щодо нерухомого майна.
11. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.
12. Адміністративно-правова та кримінально-правова відповідальність за порушення права на місто.
13. Судовий порядок вирішення земельних спорів.
14. Судові спори з органами державної влади та органами місцевого самоврядування стосовно прав на об'єкти нерухомого майна.
15. Практика притягнення до відповідальності у сфері незаконного заволодіння нерухомим майном.

Практичне заняття 7. Регулятивні та охоронювані відносини, що спрямовані на реалізацію права привласнення (2 год.)

Практичне заняття 8. Охоронювані відносини, що спрямовані на реалізацію права привласнення. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. (2 год.)

Лекція 7. Правовий режим інформаційного середовища у міському просторі (2 год.)

1. Роль та значення інформації в міському просторі
2. Право на інформування у міському просторі
3. Правові аспекти інтернету речей у міському просторі
4. Цифрові інструменти в сфері нерухомості
5. Види цифрових послуг, які можна надавати клієнтам онлайн.
7. Перевірка нерухомості за допомогою онлайн інструментів.
8. Електронний документообіг в сфері нерухомості.
9. Правові аспекти захисту персональних та індустріальних даних у міському просторі.

Практичне заняття 9. Правовий режим інформаційного середовища у міському просторі (2 год.)

Змістовий модуль 3

ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ТА ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБ'ЄКТІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА МІСТО

Лекція 8. Правовий статус суб'єктів, що беруть участь у процесі створення міського середовища. Обов'язки та повноваження суб'єктів містобудівної діяльності (2 год.)

1. Політика центральних і місцевих органів громадського управління у сфері містобудування.
2. Відповідальність органів місцевого самоврядування у сфері містобудування.
3. Державний контроль за містобудівною діяльністю.
4. Особи, відповідальні за утримання та використання земель, призначених для будівництва.
5. Питання правового статусу суб'єктів будівництва (замовників, забудовників, проектувальників, архітекторів) як професіоналів.
6. Правовий статус інвесторів
7. Суб'єкти привласнення

Практичне заняття 10. Питання правового статусу суб'єктів, що беруть участь у процесі створення міського середовища, та суб'єктів привласнення. Обов'язки та повноваження суб'єктів містобудівної діяльності (2 год.)

Лекція 9. Питання правового регулювання інвестиційної діяльності в будівельній та містобудівній сферах(2 год.)

1. Поняття інвестицій в сфері створення об'єктів прав привласнення.
2. Права, обов'язки і гарантії суб'єктів інвестиційної діяльності. Організаційно-правові механізми фінансування капітального будівництва.
3. Правовий режим розробки і затвердження інвестиційних проектів будівництва.
4. Моделі інвестування в первинну нерухомість.
5. Порядок реалізації інвестиційних проектів будівництва.
6. Основні засади проведення експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва.
7. Участь держави в інвестиційній діяльності.
8. Судова практика щодо інвестування.

Практичне заняття 11. Поняття та правовий режим інвестицій в сфері створення об'єктів прав привласнення. Актуальні питання участі держави в інвестиційній діяльності (2 год.)

Лекція 10. Ландшафт в контексті національного права та Європейської ландшафтної конвенції (2 год.)

1. Правовий режим ландшафту.
2. Принципи управління земельними ресурсами.
3. Призначення земель населених пунктів.
4. Землі для потреб оборони України.
5. Землі, призначені для охорони навколишнього середовища
6. Землі, призначені для рекреаційної діяльності

7. Землі, що становлять історико-культурну цінність
8. Зміна використання земель.
9. Контроль за використанням земель відповідно до їх цільового призначення.

Практичне заняття 12. Ландшафт в контексті національного права та Європейської ландшафтної конвенції (2 год.)

Лекція 11. Загальний та спеціальний правовий режим нерухомості та особливості землекористування для цілій будівництва (2 год.)

1. Сучасні концепції нерухомих речей та об'єктів, з ними пов'язаних.
2. Питання правового режиму земельних ділянок у міському середовищі.
3. Правові аспекти доступу до міської інфраструктури та зон рекреації.
4. Використання землі для будівництва та іншого розвитку територій.
5. Використання земель на забудованих територіях.
6. Використання зелених насаджень.
7. Використання сільськогосподарських земель для будівництва.
8. Використання прилеглих до водних об'єктів земель.
9. Використання земель у зонах забудови, що охороняється.
10. Правовий режим будівлі.
11. Правовий режим інженерних споруд.
12. Правовий режим тимчасових споруд.

Практичне заняття 13. Загальний правовий режим нерухомості та особливості землекористування для цілій будівництва (2 год.)

Практичне заняття 14. Спеціальні правові режими окремих об'єктів привласнення в міському просторі (2 год.)

Лекція 12. Правові аспекти реконструкції та модернізації будівель та споруд (2 год.)

1. Мета реконструкції та модернізації будівель та споруд.
2. Заходи по реконструкції та модернізації будівель та споруд.
4. Правове регулювання відновлення і модернізація старих будівель та споруд.
5. Трансформація об'єктів будівництва.

Практичне заняття 15. Правові аспекти реконструкції та модернізації будівель та споруд. (2 год.)

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання (контрольна робота) з дисципліни “Правове регулювання містобудівної діяльності” полягає у самостійному виконанні здобувачем освітнього ступеня письмового індивідуального завдання, яке може бути виконане у 2 основних формах.

1. Студентам, які претендують на підсумкову оцінку “відмінно” (“А” за шкалою ECTS), рекомендується виконати **індивідуальне завдання аналітичного характеру** шляхом аналізу будь-якого нормативно-правового документу (або проекту) стратегічного характеру у сфері містобудування та будівництва. Під час такого аналізу потрібно, спираючись на теоретичні знання та вміння, отримані в процесі опанування навчального матеріалу дисципліни “Правове регулювання містобудівної діяльності”, а також рекомендовану літературу, визначити проблеми, недоліки, “вузькі місця” відповідного стратегічного документу, його сильні та слабкі сторони, а також обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення.

2. Студенти, які претендують на підсумкові оцінки “задовільно”, “добре” (“В”, “С”, “D”, “E” за шкалою ECTS), можуть зробити **індивідуальне завдання у вигляді реферату** (рекомендований перелік тем додається). Наведений перелік тем не є вичерпним. Студент може запропонувати власну тему, яку потрібно попередньо узгодити із викладачем.

Тема реферату має бути практико-орієнтованою, тобто мати проблемне практичне спрямування та додатково висвітлювати питання лекції чи-то семінарського заняття.

Технічні вимоги до індивідуального завдання: рекомендований обсяг роботи – 15–20 стор., не рахуючи додатків та списку використаних джерел. Текст набирається у

редакторі MS Word, розширення *.doc; *.rtf; шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля (верхнє та нижнє – 20 мм., ліворуч – 30 мм., праворуч – 15 мм.), абзацний відступ 1,25 см.

Індивідуальне завдання має містити титульний аркуш, де слід обов'язково зазначити: повну назву закладу вищої освіти, факультету та кафедри (вгорі сторінки на окремих рядках, вирівнювання по центру); тему індивідуального завдання (великими літерами, вирівнювання – по центру сторінки); прізвище, ім'я та по-батькові студента, який виконав завдання, та номер навчальної групи (вирівнювання – по центру сторінки); далі нижче через декілька прогалін наводиться: П.І.Б., посада та науковий ступінь викладача, який викладає компоненту (вирівнювання – по правому краю сторінки); внизу сторінки потрібно вказати: “м. Київ – _____ рік”.

Індивідуальне завдання обов'язково мусить мати: зміст з нумерацією сторінок, посилання на всі літературні джерела по тексту праці, список використаних джерел (не менше 15-20 джерел). Потрібно посилатись на актуальні літературні та інші інформаційні джерела, більшість яких не пізніше ніж за останні п'ять років. Таких джерел має бути не менше 60% від загальної кількості джерел. Слід використовувати переважно джерела наукового та науково-аналітичного характеру (монографії, наукові статті, доповіді, звіти), актуальні нормативно-правові акти. Також вітається широке використання іншомовних джерел та висвітлення зарубіжного, зокрема європейського досвіду.

Текст індивідуального завдання обов'язково має містити посилання (у квадратних дужках: “[_, с. ___]”) на конкретне джерело інформації із вказівкою сторінки, з якої процитовано текст.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку після тексту та оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Під час пошуку та аналізу інформаційних джерел здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись Рекомендацій щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації росії та білорусі у наукових публікаціях Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 36 (46) від 30.11.2023 (докладніше за посиланням: <http://surl.li/tfjhmo>).

Індивідуальне завдання, виконане згідно із наведеними вище вимогами, подається надсилається здобувачем освіти на корпоративну електронну пошту викладача (khalabudenko.oa@knuba.edu.ua) та завантажується здобувачем освіти у відповідний каталог команди MS Teams у термін не пізніше, ніж за 2 тижні до дати підсумкового контролю (іспиту), встановленої розкладом занять. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання або переробки індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Рекомендована тематика індивідуальних завдань

1. Актуальні питання становлення та функціонування інституційної системи міста.

2. Місто у правовому вимірі.
3. Форми інституціоналізації міського середовища.
4. Актуальні питання співвідношення правових та технічних норм в урбаністиці
5. Дискусійні питання будівельного та містобудівного права.
6. Правовий вимір містобудівної діяльності.
7. Право на місто як розновид прав людини.
8. Компетенція та особливості функціонування державних національних та локальних інституцій України, що забезпечують реалізацію права на місто.
9. Інституції, що забезпечують гарантію та захист прав приватних осіб на місто.
10. Актуальні питання дії міжнародних актів, які забезпечують право на місто
11. Питання систематизації нормативно-правових актів у сфері будівництва та архітектури.
12. Проблеми застосування норм FIDIC в Україні.
13. Питання прямої та опосередкованої участі громадян при вирішенні проблем міста.
14. Питання класифікації прав на місто та прав, що належать до різних галузей права
15. Актуальні питання захисту прав учасників пайового будівництва.
16. Моделі інвестування у будівництво.
17. Умови та шляхи реалізації публічної політики, що спрямована на сталий розвиток міста.
18. Актуальні питання відповідальності підрядника у договорах будівельного підряду.
19. Питання квартирних прав.
20. Правове регулювання відновлення і модернізації будівель та споруд в процесі відбудови України.
21. Спори з органами державної влади та органами місцевого самоврядування стосовно прав на об'єкти нерухомого майна.
22. Особливості вирішення спорів в сфері будівництва з участю органів публічної влади.
23. Участь центральних і місцевих органів управління та місцевого самоврядування у сфері містобудування.

24. Правові аспекти забезпечення інформаційного середовища у міському просторі.
25. Консультації з громадськістю з питань територіального планування

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

Види самостійної роботи здобувачів освіти та відповідні ним норми часу визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в КНУБА, затвердженим Вченою радою КНУБА (протокол № 9 від 26.06.2023).

Керуючись зазначеним Положенням та враховуючи особливості освітньої компоненти “Стратегічне управління”, пропонується такий розподіл годин самостійної роботи здобувачів.

Вид роботи	Мінімальна кількість годин за нормами часу	Кількість годин за навчальним планом	Норми часу
Опрацювання матеріалу лекцій	0,5 год на 2 год лекції	24	12
Підготовка до практичного (семінарського) заняття	0,5 год на 2 год практичного заняття	30	15
Опрацювання окремих тем робочої програми, які не викладаються на лекціях	визначається обсягом тем, винесених на самостійне опрацювання	-	30
Підготовка до модульної контрольної роботи	2 год	-	6
Підготовка контрольної роботи, реферату (у	6 год	-	18

формі індивідуального дослідницького завдання)			
Підготовка до іспиту	30 год	-	30
Усього		-	111

Перелік окремих тем для самостійної роботи здобувачів освіти

1. Європейська програма територіального співробітництва URBACT (2,0 год.).
2. Недержавні форми регулювання будівельної діяльності (Soft Law). Система контрактів FIDIC. (2,0 год.).
3. Сфера компетенції та діяльність місцевих органів виконавчої влади в сфері містобудівної та будівельної діяльності. (1,0 год.).
4. Компетенція органів державної влади у ландшафтної політики (2,0 год.).
5. Участь центральних та місцевих органів публічної влади в охороні культурної спадщини (2,0 год.).
6. Участь центральних та місцевих органів публічної влади у сертифікації суб'єктів будівельної діяльності (2,0 год.).
7. Компетенція органів місцевого самоврядування в випадках примусового знесення самочинного будівництва (1,0 год.).
8. Соціальні та технічні норми в містобудуванні та будівництві (1,0 год.).
9. Містобудівні нормативні документи (1,0 год.).
10. Планування і забудова міських і сільських поселень (1,0 год.).
11. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження містобудівного обґрунтування (1,0 год.).
12. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації (1,0 год.).
13. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження схем планування території району(1,0 год.).
14. Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях (1,0 год.).
15. Склад та зміст детального плану території (1,0 год.).

16. Склад і зміст генерального плану населеного пункту (1,0 год.).
17. Склад та зміст містобудівного кадастру. Порядок створення і ведення містобудівних кадастрів населених пунктів (1,0 год.).
18. Благоустрій територій (1,0 год.).
19. Технічні норми в будівництві(1,0 год.).
20. Система стандартизації та нормування в будівництві(1,0 год.).
21. Територіальна діяльність в будівництві (1,0 год.).
22. Організація будівельного виробництва(1,0 год.).
23. Авторський нагляд за будівництвом будинків і споруд(1,0 год.).
24. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів (1,0 год.).
25. Охорона праці і промислова безпека в будівництві(1,0 год.).

Питання підсумкового контролю

1. Інституційна основа становлення, функціонування та розвитку міського середовища (2 год.)
 2. Сучасні концепції міста та права на місто.
 3. Соціальні інститути міста.
 4. Процес інституціоналізації міського середовища.
 5. Правовий вимір процесу створення, організації та функціонування міського середовища.
 6. Поняття та характеристика форм реалізації права на місто
 7. Політико-правові аспекти реалізації права на місто.
 8. Правові аспекти реалізація права на участь та право на привласнення.
 9. Право на місто у фокусі прав людини.
 10. Забезпечення права на доступне житло.

11. Забезпечення права на міську інфраструктуру.
12. Забезпечення права на екологічне міське середовище.
13. Гендерні аспекти реалізації права на місто.
14. Інституції що забезпечують реалізацію права на місто.
15. Міжнародні інституції, що забезпечують розробку та впровадження програм розвитку міст.
16. Європейська програма територіального співробітництва URBACT.
17. Державні та публічні інституції України, що забезпечують організацію та функціонування міського середовища.
18. Інституції та правові положення, що забезпечують реєстрацію, гарантію та захист прав осіб на місто в Україні.
19. Містобудівне та будівельне право у фокусі концепції права на місто (міського права).
20. Концепції містобудівного та будівельного права у матриці галузевого поділу права в Україні.
21. Концепції містобудівного будівельного права в матриці поділу права на приватне та публічне.
22. Міське право в контексті конвергенції приватного та публічного права.
23. Нормативно-правове регулювання реалізації права на місто.
24. Міжнародні акти забезпечення права на місто
25. Конституційні положення реалізації права на місто.
26. Публічно-правові нормативні акти, що забезпечують реалізацію права на місто
27. Приватно-правові нормативні акти, що забезпечують реалізацію права на місто.
28. Правові та технічні норми в урбаністиці.
29. Інституції, що забезпечують реалізацію права на місто (занальна характеристика)
30. Державні та публічні інституції України, які забезпечують організацію та функціонування міського середовища.
31. Компетенція та діяльність профільних комітетів Верховної Ради України в сфері містобудівної та будівельної діяльності.

32. Компетенція та діяльність Кабінету Міністрів України та профільного міністерства в сфері містобудівної та будівельної діяльності.

33. Повноваження та діяльність інших центральних органів виконавчої влади та установ в сфері містобудівної та будівельної діяльності (Державна інспекція архітектури та містобудування, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державний фонд документації із землеустрою та оцінки земель та ін.).

34. Сфера компетенції та діяльність місцевих органів виконавчої влади в сфері містобудівної та будівельної діяльності.

35. Органи місцевого самоврядування у системі реалізації права на місто.

36. Інституції та правові положення, що забезпечують реєстрацію, гарантію та захист прав осіб на місто в Україні.

37. Компетенція органів державної влади у ландшафтній політиці.

38. Участь центральних та місцевих органів публічної влади в охороні культурної спадщини.

39. Участь центральних та місцевих органів публічної влади у сертифікації суб'єктів будівельної діяльності.

40. Компетенція органів місцевого самоврядування в випадках примусового знесення самочинного будівництва.

41. Принципи та цілі регулювання містобудівної та будівельної діяльності

42. Поняття урбанізму (містобудування).

43. Ефективність містобудівної та будівельної діяльності.

44. Нормативна визначеність містобудівної та будівельної діяльності.

45. Цілі містобудівної діяльності.

46. Загальні аспекти правового регулювання містобудівної діяльності

47. Правові аспекти територіального планування та урбаністики.

48. Правові аспекти будівельного проектування.

49. Правові аспекти надання дозволів на виконання робіт з проектування будівництва.

50. Правові аспекти виконання будівельних робіт.

51. Правові аспекти експлуатації споруд.

52. Правові аспекти подальшого використання споруд.

53. Правові аспекти нагляду за якістю будівельних матеріалів та виробів.
54. Правові аспекти здійснення державного контролю у сфері містобудування та будівництва.
55. Спеціальні аспекти правового регулювання містобудівної діяльності : територіальне планування.
56. Національна схема територіального планування України.
57. Схема територіального планування регіонів України.
58. Схема територіального планування громад.
59. Схема територіального планування міст.
60. Просторова та містобудівна документація.
61. Державна експертиза документації територіального планування і містобудівної документації.
62. Акти реалізації права на привласнення.
63. Землепорядна документація.
64. Користування Державним фондом документації із землеустрою. Основні види документації із землеустрою та вимоги щодо їх погодження та затвердження.
65. Дозвільна документація на будівництво. Отримання документів дозвільного характеру у сфері будівництва. Аудит об'єкта та забудовника. Аудит документів на новобудови.
66. Правовстановлюючі документи на нерухомість.
67. Легалізація самочинного будівництва.
68. Електронна торгівля нерухомим майном (он-лайн аукціони).
69. Система «СЕТАМ» та її особливості.
70. Процедура проведення електронних торгів з продажу нерухомого майна.
71. Громадський контроль за планувальною діяльністю території
72. як форма реалізації права на участь.
73. Громадський контроль за діяльністю з територіального планування
74. Участь центральних та місцевих органів влади у громадському контролі з територіального планування
75. Інформування населення про територіальне планування.

76. Консультації з громадськістю з питань територіального планування
77. Громадський контроль за планувальною діяльністю території як форма реалізації права на участь.
78. Недержавні форми регулювання будівельної діяльності (Soft Law)
79. Система контрактів FIDIC.
80. Огляд типових контрактів FIDIC, структура та їх особливості.
81. Застосування проформ FIDIC в Україні.
82. Рада з врегулювання/запобігання спорів у контрактах FIDIC.
83. Судова практика в Україні з питань застосування контрактів FIDIC.
84. Речові права як субстанційне ядро права на привласнення (2 год.)
85. Сучасні концепції речових прав та прав на міський простір.
86. Обмеження абсолютної дії речових прав у міському середовищі
87. Обтяження та питання ієрархії прав на об'єкти привласнення.
88. Конструкції речових прав, що забезпечують право на привласнення: суперфіцій, узурфрукти, сервітути, емфітевзис.
89. Загальна власність та права очікування в контексті реалізації права на привласнення.
90. Актуальні питання сусідських прав.
91. Актуальні питання захисту речових прав у міському просторі.
92. Актуальні питання регулятивних відносин, спрямованих на реалізацію права привласнення.
93. Особливості договірних відносин з метою встановлення речових прав на земельну ділянку.
94. Поняття та види договорів про передачу нерухомого майна у власність.
95. Особливості договірних відносин при встановленні прав очікування на об'єкти нерухомості (права очікування та договори на участь у пайовому будівництві).
96. Особливості договору генерального підряду.
97. Моделі співробітництва при організації підрядних робіт у будівництві.
98. Особливості договорів на проектування у будівництві.
99. Питання спадкування прав привласнення та прав очікування.

100. Приватно-правова відповідальність за порушення права на місто.
101. Договірна та деліктна відповідальність у будівництві.
102. Порядок вирішення спорів щодо нерухомого майна.
103. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.
104. Адміністративно-правова та кримінально-правова відповідальність за порушення права на місто.
105. Судовий порядок вирішення земельних спорів.
106. Судові спори з органами державної влади та органами місцевого самоврядування стосовно прав на об'єкти нерухомого майна.
107. Практика притягнення до відповідальності у сфері незаконного заволодіння нерухомим майном.
108. Роль та значення інформації в міському просторі
109. Право на інформування у міському просторі
110. Правові аспекти інтернету речей у міському просторі
111. Цифрові інструменти в сфері нерухомості
112. Види цифрових послуг, які можна надавати клієнтам онлайн.
113. Перевірка нерухомості за допомогою онлайн інструментів.
114. Електронний документообіг в сфері нерухомості.
115. Правові аспекти захисту персональних та індустріальних даних у міському просторі.
116. Політика центральних і місцевих органів громадського управління у сфері містобудування.
117. Відповідальність органів місцевого самоврядування у сфері містобудування.
118. Державний контроль за містобудівною діяльністю.
119. Особи, відповідальні за утримання та використання земель, призначених для будівництва.
120. Питання правового статусу суб'єктів будівництва (замовників, забудовників, проектувальників, архітекторів) як професіоналів.
121. Правовий статус інвесторів
122. Суб'єкти привласнення

123. Поняття інвестицій в сфері створення об'єктів прав привласнення.
124. Права, обов'язки і гарантії суб'єктів інвестиційної діяльності. Організаційно-правові механізми фінансування капітального будівництва.
125. Правовий режим розробки і затвердження інвестиційних проєктів будівництва.
126. Моделі інвестування в первинну нерухомість.
127. Порядок реалізації інвестиційних проєктів будівництва.
128. Основні засади проведення експертизи інвестиційних програм і проєктів будівництва.
129. Участь держави в інвестиційній діяльності.
130. Судова практика щодо інвестування.
131. Поняття та правовий режим ландшафту.
132. Принципи управління земельними ресурсами.
133. Призначення земель населених пунктів.
134. Землі для потреб оборони України.
135. Землі, призначені для охорони навколишнього середовища
136. Землі, призначені для рекреаційної діяльності
137. Землі, що становлять історико-культурну цінність
138. Зміна використання земель.
139. Контроль за використанням земель відповідно до їх цільового призначення.
140. Використання землі для будівництва та іншого розвитку територій.
141. Використання земель на забудованих територіях.
142. Використання зелених насаджень.
143. Використання сільськогосподарських земель для будівництва.
144. Використання прилеглих до водних об'єктів земель.
145. Використання земель у зонах забудови, що охороняється.
146. Сучасні концепції нерухомих речей та об'єктів, з ними пов'язаних.
147. Питання правового режиму земельних ділянок у міському середовищі.

148. Правові аспекти доступу до міської інфраструктури та зон рекреації.
149. Правовий режим будівлі.
150. Правовий режим інженерних споруд.
151. Правовий режим тимчасових споруд.
152. Мета реконструкції та модернізації будівель та споруд.
153. Заходи по реконструкції та модернізації будівель та споруд.
154. Правове регулювання відновлення і модернізація старих будівель та споруд.
155. Правові аспекти трансформації об'єктів будівництва.

Політика щодо академічної доброчесності

У процесі виконання здобувачами освіти індивідуальних та інших завдань факти плагіату та будь-які інші форми академічної недоброчесності є неприпустимими. Так само, дотримання норм і правил академічної доброчесності є обов'язком науково-педагогічного працівника, який викладає дисципліну “Стратегічне управління”.

Засади та особливості політики КНУБА щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу визначені у Положенні про заходи щодо підтримки академічної доброчесності в КНУБА, затвердженим Вченою радою КНУБА (протокол від 21.02.2020 № 31). Див. за посиланням: <http://surl.li/hijadb>

На початку вивчення відповідної освітньої компоненти викладач має ознайомити здобувачів освіти із нормативними документами КНУБА щодо політики дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування

1. Здобувач вищої освіти, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який належним чином засвідчує ці причини.

2. У зв'язку із неможливістю аудиторного відвідування здобувачем освіти лекції та/або практичного заняття з поважних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись у дистанційній формі за попереднім погодженням із викладачем.

2. Здобувач вищої освіти, який пропустив лекційне заняття, повинен самостійно законспектувати стислий зміст цієї лекції та надати конспект для огляду та перевірки викладачу не пізніше ніж за два тижні до запланованої дати семестрового контролю (заліку).

3. Здобувач вищої освіти, який пропустив практичне / семінарське заняття з будь-яких причин, має відпрацювати відповідну тему заняття на наступному практичному занятті, або ж в індивідуальному порядку, попередньо узгодивши конкретну дату та час із викладачем. Для цієї мети, а також для отримання інших консультацій з дисципліни “Стратегічне управління”, викладачем щотижнево у понеділок проводяться консультації в ауд. 431 головного корпусу КНУБА з 16:40 до 17:30 (за винятком, коли у розкладі на цей час наявні навчальні заняття).

Методи контролю та оцінювання знань

З метою забезпечення належного контролю якості освіти, забезпечення реального набуття здобувачами вищої освіти передбачених бакалаврською освітньою програмою та робочою програмою освітньої компоненти “Стратегічне управління” компетентностей і програмних результатів навчання, викладачем здійснюється поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль.

Межі, форми та методи контролю якості навчання у КНУБА унормовано Положенням про організацію освітнього процесу в КНУБА, затвердженим Вченою радою КНУБА (протокол № 9 від 26.06.2023), а університетські підходи до оцінювання знань здобувачів вищої освіти – Положенням про критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, затвердженим Вченою радою КНУБА (протокол № 23 від 28.06.2024).

Поточний контроль з освітньої компоненти “Стратегічне управління” здійснюється викладачем, переважно, в усній формі шляхом перехресного опитування здобувачів освіти на практичних та/або семінарських заняттях з питань, що складають зміст теми конкретного заняття. Крім цього, на окремих практичних заняттях здобувачі освіти вирішують практичні проблемні ситуації (методом case-study) з різних аспектів стратегічного управління та європейської інтеграції України, використовуючи теоретичні знання, отримані внаслідок вивчення лекційних матеріалів. На кожне семінарське або практичне заняття здобувачі освіти можуть підготувати інформаційне повідомлення (доповідь), яке додатково розкриває якийсь проблемний аспект теми відповідного заняття. На підсумкову оцінку за кожне практичне / семінарське заняття впливає активність здобувачів освіти на заняттях, правильність відповідей на поставлені питання, якість їхньої підготовки до заняття, актуальність та цікавість доповідей. Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи.

Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни “Стратегічне управління” здійснюється у вигляді іспиту під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання			Інд. завд. (контр. робота)	Підсум. контр. (іспит)	Сума балів
Модуль 1 (2 теми)	Модуль 2 (5 тем)	Модуль 3 (5 тем)			
10	20	20	10	40	100

Шкала оцінювання індивідуального завдання

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	9	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	8	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)

	7	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	6	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

--	--	--	--

Умови допуску до підсумкового контролю

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали не менше 60% робіт, за яким виконується поточне оцінювання, та отримали позитивну оцінку за виконання індивідуального завдання.

Розподіл балів з дисципліни “Стратегічне управління” за видами робіт наведено у розділі “Розподіл балів з дисципліни” цієї робочої програми.

Здобувач освіти має право на опротестування результатів підсумкового (семестрового) контролю (апеляцію). Процедура апеляції регламентується Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти КНУБА, розміщеним на сайті університету за посиланням <https://org2.knuba.edu.ua/> та доводиться до відома здобувачів освіти до початку вивчення відповідної освітньої компоненти.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники та навчальні посібники

Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. Ю. Ковбасюк та ін. Київ : Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. Київ, 2013. 174 с.

Публічне управління = Public Administration : навч. посіб. / А. В. Стасишин та ін. Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 460 с.

Тертичка В. В. Стратегічне управління : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2015. 171 с.

Шипілова Л. М. Стратегічне планування у сфері національної безпеки : курс лекцій. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2023. 143 с.

Бевзенко В. М. Публічне будівельне право України : Посібник. Київ : ВД «Дакор», 2022. 144 с

Майданик Р. А. Речове право: підручник / Р. А. Майданик. К.: Алерта, 2019. 1102 с.

Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. За ред. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.

Адміністративне право України. Повний курс: підручник. Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с. URL: <http://sipl.com.ua/?p=5095>.

Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): підручник. За ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.

Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина) [. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12298.pdf>.

Кримінальне право України: Загальна частина: підручник. За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2010. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/UgolovPravoZag.pdf.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник. За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2010. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/UgolovPravoOsob.pdf.

Will Hughes, Ronan Champion, John Murdoch. Construction Contracts. Law and Managements. Fifth ed. London and New York, 2015.

Нормативно-правові акти

Конституція України у редакції Закону України від 02.06.2016 р. №1401-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенцію ратифіковано законом № 475/97-ВР від 17.07.97) (Зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11 травня 1994 року, Протоколом № 14 від 13 травня 2004 року) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Європейська хартія місцевого самоврядування URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>.

Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-20). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213-330). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. №2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15>.

Кримінальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку» від 2 вересня 2020 року № 850-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-20#Text>

Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 р. №687-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.

Закон України «Про будівельні норми» від 5 листопада 2009 р. №1704-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17>.

Закон України «Про відповідальність підприємств, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування» від 14 жовтня 1994 р. №208/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-вр>.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17 червня 2020 р. №711-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» від 20 вересня 2019 р. №132-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-20>.

Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від від 07 лютого 2002 р. №3059-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14>.

Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» від 17.12.2020 р. №1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>.

Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно» від 01 липня 2004 р. №1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.

Закон України «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» від 15 серпня 2022 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2518-20#Text>

Закон України «Про землеустрій» від 22 травня 2003 р. №858-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. №1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

Закон України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» від 22 грудня 2006 р. №525-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-16>.

Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 02 березня 2015 р. №222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку» від 2 вересня 2020 р. №850-IX. Відомості Верховної Ради. 2021. №14. Ст. 119. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-20#Text>.

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. №848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10 лютого 1995 р. №51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>.

Закон України «Про оренду землі» від 6 жовтня 1998 р. №161-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14>.

Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 03 жовтня 2019 р. №157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20>.

Закон України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. №2780-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>.

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05 квітня 2007 р. №877-V у редакції від 01.10.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>.

Закон України «Про планування та забудову територій» від 20 квітня 2000 р. №1699-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-14>.

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. №3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.

Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва житла та стабілізації ситуації на первинному ринку житла» від 03 березня 2006 р. №185/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185/2006>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» від 18 березня 2022 р. №314 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-%D0%BF#Text>

Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві (редакція станом на 03.04.2019): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. №197. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2010-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві» від 22 листопада 2024 р. URL: № 1334

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-zahalnykh-umov-ukladennia-ta-vykonannia-dohov-a1334>

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення технічної інвентаризації» від 12 травня 2023 р. № 488 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/488-2023-%D0%BF#Text>

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присвоєння адрес об'єктам будівництва, об'єктам нерухомого майна» від 7 липня 2021 р. № 690 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2021-%D0%BF#Text>

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» від 23 червня 2021 р. №681. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду» від 23 грудня 2020 р. №1340. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-2020-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» від 13 квітня 2011 р. №461. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку суб'єктів нормування у будівництві» від 28 квітня 2021 р. №438. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2021-%D0%BF#n13>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію» від 18 жовтня 2006 р. №1434. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1434-2006-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для створення містобудівного кадастру на державному рівні» від 7 липня 2021 р. №700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/700-2021-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва» від 27 грудня 2001 р. №1764. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2001-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 11 травня 2011 р. №560. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» від 23 травня 2011 р. №553. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присвоєння адрес об'єктам будівництва, об'єктам нерухомого майна» від 7 липня 2021 р. №690. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2021-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення архітектурних та містобудівних конкурсів» від 25 листопада 1999 р. №2137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-99-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю» від 26 травня 2021 року №537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2021-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва» від 12 квітня 2017 р. №257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2017-%D0%BF#Text>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» від 1 вересня 2021 р. №926. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text>.

Класифікація видів цільового призначення земель: Затв. Наказом Державного комітету з земельних ресурсів від 23 липня 2010 р. №458. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10>.

Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів [Електронний ресурс]: Затв. Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2016 р. №489. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16>.

Методичні праці та збірники «Будівельне право»

Правове регулювання будівельної діяльності: методичні вказівки. Уклад.: Перегуда Є.В., Халабуденко О.А., Мамонтов І.О. Київ-Тернопіль: КНУБА, «Бескиди», 2021. 46 с.

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]: Матеріали Першої наук.-практ. конф., (Київ, 3 листопада 2017 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. – Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2017. 242 с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/7143/1/KONF_BUD_PRAVO.pdf.

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Матеріали Другої наук.-практ. конф., (Київ, 3 листопада 2017 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2018. 283 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/04/Будівельне-право-Збірник-матеріалів-конференції-2018.pdf>.

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Бескиди», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 231 с.

URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/04/Будівельне-право-2019-Збірник-праць-Част.1.pdf>.

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.). Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2019. В 2-х ч. Ч. 2. 175 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/04/Будівельне-право-2019-Збірник-праць-Част.2.pdf>.

Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. IV. За матеріалами Четвертої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, 20 листопада 2020 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2020. 192 с. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/04/Будівельне-право-Збірник-2020.pdf>

Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. V. За матеріалами П'ятої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, грудень 2021 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2021. URL: <http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2021/04/Будівельне-право-Збірник-2021.pdf>

Наукові статті

Халабуденко О.А. МІСЬКЕ ПРАВО: СУЧАСНИЙ ПРАВОВИЙ ЛАНДШАФТ//SCIENTISTS AND MODERN THEORETICAL IDEAS Abstracts of XXXV International Scientific and Practical Conference Haifa, Israel (September 04-06, 2023) URL: <https://eu-conf.com/ua/events/scientists-and-modern-theoretical-ideas/>

Халабуденко О.А. МІСТА: ІНСТИТУТИ ТА ПРАВОВА ТРАДИЦІЯ//The 10th International scientific and practical conference “Scientific research in the modern world” (July 26-28, 2023) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2023. 217 p. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/07/SCIENTIFIC-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-26-28.07.23.pdf>

Халабуденко О.А. Будівельне право: деякі методологічні підходи до сфери правової дійсності, яка формується. Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Матеріали Другої наук.-практ. конф., (Київ, 6 грудня 2018 р.). Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль: «Економічна думка», 2018. С. 34-44. URL: https://www.academia.edu/39259535/БУДІВЕЛЬНЕ_ПРАВО_ДЕЯКІ_МЕТОДОЛОГІЧНІ_ПІДХОДИ_ДО_СФЕРИ_ПРАВОВОЇ_ДІЙСНОСТІ_ЯКА_ФОРМУЄТЬСЯ.

Халабуденко О.А. Конструкції квартирних прав у контексті питань, пов'язаних із модернізацією цивільного законодавства України //Часопис цивілістики. Науково-практичний журнал. Випуск 37. Одеса - 2020. С. 62-70.

Халабуденко О.А. Конструкції майна, відокремленого з певною правовою метою//Шерешевські читання. Оновлення цивільного кодексу України: концептуальні засади : матер. Всеукр. наук.-практ. конфер. 11 грудня 2020 р. / за заг. ред. д.ю.н., проф. Є.О. Харитонова. Одеса : Фенікс, 2020. 232 с.

Халабуденко О.А. Метаморфози концепту права власності на землю в контексті політик просторового планування (методологічний аспект)// Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ-Тернопіль: «Бескиди», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 231 с. С. 62-66.

Халабуденко О.А. Речі і речові права: від римського права до сучасного праворозуміння// Матеріали Київських правових читань. Київ, 22 березня 2019 року / Р. А. Майданик, Я. М. Романюк та ін.; відп. ред. Р. А. Майданик. К.: Алерта, 2019. 266 с.

Ціленко В.А. Правове регулювання будівельної діяльності: склад будівельних правовідносин. //Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2014. №2(17). URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/2-225-235.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Khalabudenko O. ISSUES INCLUSIVE URBAN INSTITUTIONS FORMATION IN UKRAINIAN CITIES: SOME METHODOLOGICAL REMARKS THE ROLE OF SOCIETY IN THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC IDEAS //Abstracts of XXIX International Scientific and Practical Conference Prague, Czech Republic (July 24 – 26, 2023) URL: <https://eu-conf.com/events/the-role-of-society-in-the-development-of-scientific-ideas/>

Lefebvre H., 1991: The production of space. Blackwell, Oxford, p.39.

Lefebvre H., 1996: Writings on cities. Blackwell, Cambridge, MA.

Mark Purcell, Excavating Lefebvre: The right to the city and its urban politics of the inhabitant, GeoJournal 58: 99-108, 2002

David Harvey (2008). «The Right to the City». New Left Review 53. pp. 23-40.

Mitchell, The Right to the City, 129

Environment and Planning A 2012, volume 44, pages 2546—2554

Marcelo Lopes de Souza, Which Right to Which City?, Interface, Volume 2 (1): 315—333 (May 2010)

Mayer M, 2009, «The ‘Right to the City’ in the context of shifting mottos of urban social movements» City 13(2-3) 362—374

1. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури. URL: <http://library.knuba.edu.ua/>.
2. Освітній сайт КНУБА. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/>.
3. Офіційне Інтернет-представництво Президента України. **URL:** <https://www.president.gov.ua/>.
4. Сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
5. Державна інспекція архітектури та містобудування. URL: <https://diam.gov.ua/>.
6. Асоціація міст України. URL: <https://auc.org.ua/>.
7. UN-Habitat URL: <https://unhabitat.org/about-us>